

Jezevci lesní (*Meles meles*) hynou na silnicích také kvůli sběru žížal

European badgers (*Meles meles*) are also killed on roads when feeding on earthworms

Václav Mikeš⁽¹⁾ • Václav Pižl⁽²⁾

Abstract: A European badger (*Meles meles* Linnaeus, 1758) male was found killed on a road near the city of Český Krumlov (South Bohemian Region, Czechia) on May 12th, 2020. Investigation of its stomach content revealed the animal had been feeding on earthworms prior to its death. The earthworms were chewed up into pieces which were 7–49 mm long. Eleven specimens were identified as *Lumbricus terrestris* (Linnaeus, 1758) and one as *Aporrectodea* cf. *caliginosa* (Savigny, 1826). We surmise that the animal was hit by a car while picking up earthworms on the wet road after previous heavy rain. This hypothesis is supported also by the fact that the number of anterior and posterior earthworm body parts in the stomach was the same. It is well known that the earthworm's anterior parts are more common within stomach content, because when badgers pull the worms out of the soil, they will often tear them in two. We were unable to find any published information on badgers killed by traffic when exploiting food resources on the roads. We find this surprising because besides earthworms, badgers may take advantage of other road-kill. We propose that further studies on European badger road mortality should include investigation of the stomach content of dead animals. Moreover, any potential food resource located in the vicinity of a given traffic victim should be noted as well.

Key words: *Aporrectodea* cf. *caliginosa*, diet, foraging, Lumbricidae, *Lumbricus terrestris*, road casualty, road mortality, scavenging, South Bohemia, traffic victim.

Jezevec lesní (*Meles meles* Linnaeus, 1758) je evropským endemitem (Proulx et al. 2016), jehož stanoviště zahrnují nejrůznější typy lesa či křovin, biotopy okolo řek, zemědělskou krajinu, okraje lidských sídel a městské parky (Prigioni 1999). Jezevci žijí v hierarchicky uspořádaných sociálních skupinách tvořených příbuznými i nepříbuznými jedinci. Jedna societa zvířat, obývajících společné teritorium, obvykle čítá 4–5 jedinců. Jezevci si hrabou nory, které někdy mohou tvořit rozsáhlý podzemní systém chodeb s mnoha vsuky a brlohy, obývané generacemi zvířat. Jezevčí hrad je místem, kde samice rodí 1–5 mlád'at a kde v průběhu chladného období roku jezevci upadají do nepravého zimního spánku (Matyášůk et al. 2000). Jezevci jsou všežravci, živí se jak potravou živočišnou – např. žížaly, hmyz, drobní savci, tak rostlinnou – např. bobule, ovoce, kukuřice (Grimmberger 2017). Nejširší potravní niku mají jezevci žijící v zeměpisných šířkách 45°–55°N, zatímco populace z jižní a severní Evropy inklinují k potravní specializaci. Vůbec nejdůležitějším faktorem, určujícím lokální potravní strategii jezevců, se jeví být početnost a dostupnost žížal (Goszczyński et al. 2000).

V roce 2020 jsme se dílem náhody dostali k možnosti vyšetřit obsah žaludku samce jezevce lesního, nalezeného dne 12. 5. 2020 uhybnulého u silnice na katastrálním území Český Krumlov – Vyšný (zeměpisné souřadnice: 48°49'30.2"N, 14°18'30.0"E; 565 m n. m.; pole síťového mapování: 7151d). Zvíře vážilo 8,5 kg a mělo tyto tělesné míry: délka těla = 730 mm; délka ocasu = 130 mm; délka zadní tlapy = 110 mm; délka ušního boltce = 40 mm. Po provedení pitvy jezevce byl obsah

¹⁾ Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích, Dukelská 242/1, CZ – 370 51 České Budějovice, e-mail: mikes@muzeumcb.cz

²⁾ Biologické centrum AV ČR, v.v.i., Ústav půdní biologie, Na Sádkách 702/7, CZ – 370 05 České Budějovice, e-mail: pizl@upb.cas.cz